Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 22. marca 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Justičná spolupráca v trestných veciach — Smernica 2012/13/EÚ — Právo na informácie v trestnom konaní — Právo na informácie o obvinení — Doručenie trestného rozkazu — Podmienky — Povinné určenie splnomocnenca — Obvinený, ktorý nemá pobyt ani trvalé bydlisko — Lehota na podanie odporu plynúca doručením splnomocnencovi“

V spojených veciach C-124/16, C-188/16 a C-213/16,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podané rozhodnutiami Amtsgericht München (Okresný súd Mníchov, Nemecko) z 19. februára 2016 (C-124/16), doručeným Súdnemu dvoru 29. februára 2016, a z 12. apríla 2016 (C-213/16), doručeným Súdnemu dvoru 18. apríla 2016, a rozhodnutím Landgericht München I (Krajinský súd Mníchov I, Nemecko) z 23. marca 2016 (C-188/16), doručeným Súdnemu dvoru 4. apríla 2016, v trestných konaniach proti:

Ianos Tranca (C-124/16),

Tanja Reiter (C-213/16)

a

Ionel Opria (C-188/16),

za účasti:

Staatsanwaltschaft München I,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory J. L. da Cruz Vilaça, podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano (spravodajca), sudcovia M. Berger, A. Borg Barthet a F. Biltgen,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Staatsanwaltschaft München I, v zastúpení: H. Kornprobst, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: nemčina.

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a M. Hellmann, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: R. Troosters a S. Grünheid, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 2, článku 3 ods. 1 písm. c), ako aj článku 6 ods. 1 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 142, 2012, s. 1).

2 Tieto návrhy boli predložené v rámci trestných konaní začatých proti pánom Ianosovi Trancovi a Ionelovi Opriovi pre krádež, ako aj proti pani Tanji Reiterovej pre ublíženie na zdraví a kladenie odporu príslušníkovi polície.

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 2 ods. 1 smernice 2012/13 vymedzuje jej rozsah pôsobnosti takto:

„Táto smernica sa vzťahuje na akékoľvek osoby od chvíle, keď sa od príslušných orgánov členského štátu dozvedia, že sú podozrivé alebo obvinené zo spáchania trestného činu, až do ukončenia konania, čo znamená právoplatné rozhodnutie o otázke, či podozrivá alebo obvinená osoba spáchala trestný čin, vrátane prípadného vynesenia rozsudku a rozhodnutia o opravnom prostriedku.“

4 Článok 3 ods. 1 tejto smernice vymedzuje právo na informácie o právach takto:

„Členské štáty zabezpečia, aby sa podozrivým alebo obvineným osobám poskytli bezodkladne informácie aspoň o uvedených procesných právach uplatniteľných podľa vnútroštátneho práva s cieľom umožniť ich účinné uplatňovanie:

…

c) právo na informácie o obvinení v súlade s článkom 6;

…“

5 Článok 6 uvedenej smernice, nazvaný „Právo na informácie o obvinení“, vo svojich odsekoch 1 a 3 stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby podozrivým alebo obvineným osobám boli poskytnuté informácie o trestnom čine, zo spáchania ktorého sú podozrivé alebo obvinené. Tieto informácie sa poskytnú bezodkladne v takom rozsahu, aký je potrebný na zaručenie spravodlivého konania a účinné uplatnenie práva na obhajobu.

…

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa najneskôr pri podaní obžaloby súdu poskytli podrobné informácie o obvinení vrátane povahy a právnej kvalifikácie predmetného trestného činu, ako aj povahy predpokladanej účasti obvinenej osoby na spáchaní tohto činu.“

Nemecké právo

6 § 44 Strafprozessordnung (Trestný poriadok, ďalej len „StPO“) stanovuje:

„Ak osoba zmeškala lehotu bez svojho vlastného zavinenia, na návrh tejto osoby sa jej lehota navráti. Nedodržanie lehoty na podanie opravného prostriedku sa považuje za nezavinené, ak osoba nebola poučená podľa § 35a prvej a druhej vety…“

7 § 116 StPO stanovuje:

„1. Sudca pozastaví vykonanie zatykača, ktorý je odôvodnený len nebezpečenstvom úteku, ak menej obmedzujúce opatrenia dostatočne odôvodňujú očakávania, ktoré je možné dosiahnuť prostredníctvom väzby. Do úvahy prichádzajú konkrétne…

…

(4) poskytnutie primeranej záruky obvineným alebo inou osobou.“

8 § 116a ods. 3 StPO znie takto:

„Obvinený, ktorý žiada o odklad vykonania zatykača v dôsledku zloženia záruky a ktorý nemá v oblasti územnej pôsobnosti tohto zákona bydlisko, je povinný splnomocniť osobu, ktorá má bydlisko v obvode príslušného súdu, na doručovanie zásielok.“

9 § 127a StPO stanovuje:

„1. Ak obvinený nemá trvalé bydlisko alebo pobyt v oblasti územnej pôsobnosti tohto zákona a podmienky pre vydanie zatykača existujú len z dôvodu nebezpečenstva úteku, možno od nariadenia alebo zachovania jeho zadržania upustiť vtedy, ak

(1) nemožno počítať s tým, že sa za skutok uloží trest odňatia slobody alebo ochranné opatrenie spojené s obmedzením slobody a

(2) obvinený zložil primeranú záruku na peňažný trest, ktorý možno očakávať, a na trovy konania.

2. § 116a ods. 1 a 3 sa uplatňuje *mutatis mutandis*.“

10 § 132 ods. 1 StPO stanovuje:

„Ak obvinený, ktorý je dôvodne podozrivý zo spáchania trestného činu, nemá v oblasti pôsobnosti tohto zákona trvalé bydlisko alebo pobyt, ale nie sú splnené podmienky na vydanie zatykača, možno na zaistenie uskutočnenia trestného konania nariadiť, aby obvinený:

(1) zložil primeranú záruku na peňažný trest, ktorý možno očakávať, a na trovy konania a

(2) splnomocnil osobu, ktorá má bydlisko v obvode príslušného súdu, na doručovanie zásielok.“

11 § 410 StPO znie takto:

„1. Obvinený môže proti trestnému rozkazu na súde, ktorý trestný rozkaz vydal, podať v lehote dvoch týždňov od doručenia odpor písomne alebo do zápisnice kancelárie súdu. …

2. Odpor sa môže obmedziť na určité body.

3. Pokiaľ sa proti trestnému rozkazu nepodal včas odpor, nadobúda povahu právoplatného rozsudku.“

Spory vo veci samej a prejudiciálne otázky

Veci C-124/16 a C-213/16

12 Vo veci C-124/16 možno pánovi Trancovi, obvinenému z krádeže, uložiť peňažný trest zodpovedajúci náhradnému trestu 20 – 30 dní väzenia. Vo veci C-213/16 možno pani Reiterovej, obvinenej z ublíženia na zdraví a kladenia odporu príslušníkovi polície, uložiť peňažný trest zodpovedajúci náhradnému trestu 50 – 70 dní väzenia. Z rozhodnutí vnútroštátnych súdov vyplýva, že I. Tranca ani T. Reiterová nemajú trvalé bydlisko alebo pobyt v Nemecku, ani vo svojej krajine pôvodu.

13 Prokuratúra v Mníchove navrhla príslušnému vyšetrujúcemu sudcovi Amtsgericht München (Okresný súd Mníchov, Nemecko), aby na tieto osoby vydal zatykače s cieľom vziať ich do väzby z dôvodu nebezpečenstva ich úteku.

14 Vnútroštátny súd v tejto súvislosti uvádza, že pri preskúmavaní tohto návrhu musí vyšetrujúci sudca podľa nemeckého práva posúdiť najmä primeranosť väzby a na tento účel overiť, či nemožno uložiť menej obmedzujúce opatrenia ako väzbu.

15 V takých prípadoch, o aké ide vo veciach samých, totiž § 116, § 116a a § 127a StPO predovšetkým stanovujú, že sudca pozastaví výkon zatykača odôvodneného len nebezpečenstvom úteku, pokiaľ obvinený môže zložiť primeranú záruku v hodnote zodpovedajúcej predpokladanej výške peňažného trestu, ktorý mu možno uložiť.

16 Z týchto ustanovení tiež vyplýva, že obvinený, ktorý nemá pobyt na nemeckom území a proti ktorému bol vydaný taký zatykač, je povinný zvoliť si splnomocnenca na doručovanie oznámení o opatreniach alebo aktoch, ktoré sa ho týkajú.

17 V rámci preskúmavania, ktoré predchádza vydaniu alebo výkonu zatykača, však musí vyšetrujúci sudca tiež overiť, či také alternatívne opatrenia umožňujú zabezpečiť rýchle skončenie trestného konania za rovnakých podmienok, ako keby bol obvinený vzatý do väzby.

18 Toto je pritom možné len v prípade, že obvinenému možno doručiť trestný rozkaz spôsobom, ktorý umožňuje, aby sa stal právoplatným. Konkrétne, pokiaľ nie je známe bydlisko obvineného, možno predpokladať, že tento trestný rozkaz možno doručiť splnomocnencovi obvineného a že od tohto doručenia plynie lehota na podanie odporu, po uplynutí ktorej uvedený trestný rozkaz nadobudne právoplatnosť a stane sa vykonateľným.

19 Vnútroštátny súd však má pochybnosti o tom, či je konanie o trestnom rozkaze, ktoré je upravené v nemeckom práve, v súlade so smernicou 2012/13, ako ju vyložil Súdny dvor v rozsudku z 15. októbra 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686).

20 V tomto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že článok 2, článok 3 ods. 1 písm. c) a článok 6 ods. 1 a 3 smernice 2012/13 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia právnej úprave členského štátu, ktorá v rámci trestného konania ukladá obvinenej osobe bez pobytu na území tohto členského štátu povinnosť určiť splnomocnenca na doručenie trestného rozkazu, ktorý sa jej týka, pod podmienkou, že táto osoba má skutočne k dispozícii celú lehotu stanovenú na podanie odporu voči tomuto rozkazu, teda že túto lehotu nemožno skrátiť o dobu, ktorú splnomocnenec potrebuje na doručenie uvedeného rozkazu jeho adresátovi.

21 Podľa vnútroštátneho súdu má uplatnenie tohto riešenia na konania, ktoré pred ním prebiehajú a v ktorých nie je známe bydlisko obvinených, za následok, že sa trestný rozkaz nestane právoplatným. Ak totiž trestný rozkaz nemožno doručiť osobne jeho adresátovi, lehota na podanie odporu nemôže začať plynúť.

22 Podľa vnútroštátneho súdu vyvstáva otázka, či je nemecké právo v súlade s právom Únie, ako ho vykladá Súdny dvor, keďže toto vnútroštátne právo sa vykladá v tom zmysle, že doručením trestného rozkazu splnomocnencovi obvineného, ktorého bydlisko nie je známe, začína plynúť lehota na podanie odporu proti tomuto rozkazu, ale že v prípade, že sa lehota nedodrží, je zachovaná jeho možnosť požiadať o navrátenie lehoty na podanie odporu proti uvedenému rozkazu.

23 Vnútroštátny súd uvádza, že alternatíva k tejto možnosti zvoliť si splnomocnenca za okolností, keď bydlisko obvineného nie je známe, ktorá by teda spočívala vo vykonaní zatykača vydaného proti obvinenému a jeho vzatí do väzby tak, aby mu bolo možné doručiť trestný rozkaz, by bola závažnejšia, ako je navrhovaný výklad vnútroštátneho práva. Taktiež sa domnieva, že tento výklad dodržiava zásadu spravodlivého procesu vzhľadom na to, že obvinený pozná meno a adresu splnomocnenca, bol informovaný o jeho úlohe a môže sa u neho informovať o trestnom rozkaze vydanom proti nemu.

24 V tomto kontexte Amtsgericht München (Okresný súd Mníchov) rozhodol pozastaviť účinok svojich rozhodnutí vo veci vydania zatykačov a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky, ktoré sú formulované zhodne vo veciach C-124/16 a C-213/16:

„1. Bránia článok 2 a článok 6 ods. 1 a 3 smernice 2012/13 právnemu predpisu členského štátu,

podľa ktorého si musí obvinený v trestnom konaní, ktorý v tomto členskom štáte nemá bydlisko, určiť na účely doručenia trestného rozkazu, ktorý mu je adresovaný, splnomocnenca na doručovanie,

hoci v dôsledku toho nebude obvinený disponovať celou lehotou na podanie odporu proti trestnému rozkazu,

ale nemá ani adresu, na ktorej mu môže byť uvedený trestný rozkaz preukázateľne doručený, a určenie konkrétneho splnomocnenca na doručovanie s adresou mu umožňuje informovanie uvedeného splnomocnenca o tom, kam mu môže byť trestný rozkaz zaslaný spolu s dôkazom o oznámení?

2. Bránia článok 2 ods. 1 a článok 6 ods. 1 a 3 smernice 2012/13 právnemu predpisu členského štátu,

podľa ktorého si musí obvinený v trestnom konaní, ktorý v tomto členskom štáte nemá bydlisko, určiť na účely doručenia trestného rozkazu, ktorý mu je adresovaný, splnomocnenca na doručovanie,

a na účely počítania lehoty v súvislosti s prípustnosťou podania odporu postačuje doručenie splnomocnencovi,

ak obvinený môže pri zmeškaní takto počítanej lehoty požiadať o jej navrátenie a ako odôvodnenie postačuje to, že mu bol trestný rozkaz preposlaný a po preposlaní podal odpor v lehote, ak po navrátení lehoty môže uplatniť neskrátenú lehotu,

a to aj vtedy, ak zákon spravidla so zmeškaním lehoty spája vykonateľnosť [trestného] rozkazu?“

Vec C-188/16

25 Pán Opria, rumunský štátny príslušník, je obvinený z krádeže v Nemecku. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že táto osoba nemá trvalé bydlisko alebo pobyt na nemeckom území, a ani vo svojej krajine pôvodu.

26 Pán Opria si určil splnomocnenca na doručovanie všetkých trestných opatrení, ktoré sa ho týkajú. Amtsgericht München (Okresný súd Mníchov) vydal na návrh prokuratúry 13. októbra 2015 proti nemu trestný rozkaz a uložil mu peňažný trest vo výške 300 eur. Tento trestný rozkaz bol doručený určenému splnomocnencovi, ktorý potvrdil prijatie týchto dokumentov 27. októbra 2015.

27 Keďže danému súdu nebolo v lehote na podanie odporu doručené žiadne vyjadrenie obvineného, súdny úradník uvedeného súdu vyznačil 11. novembra 2015 na uvedený rozkaz doložku, podľa ktorej tento rozkaz nadobudol právoplatnosť.

28 S odkazom na rozsudok z 15. októbra 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686), prokuratúra ako orgán príslušný pre výkon trestu požiadala uvedeného súdneho úradníka potom, ako jej boli zamietnuté viaceré iné žiadosti, ktorými sa domáhala určenia zákonnosti výkonu trestu, o odstránenie uvedenej doložky. Táto žiadosť bola zamietnutá rozhodnutím z 2. februára 2016. Prokuratúra následne podala žalobu v tomto zmysle na Amtsgericht München (Okresný súd Mníchov), ktorý ju uznesením zo 17. februára 2016 zamietol ako neprípustnú. Dňa 22. februára 2016 sa teda v poslednom stupni obrátila na Landgericht München I (Krajinský súd Mníchov I) s „naliehavou sťažnosťou“ (*sofortige Beschwerde*) proti tomuto uzneseniu.

29 Vnútroštátny súd sa domnieva, že riešenie ním prejednávaného sporu, ktorý sa týka zákonnosti vyznačenia doložky vykonateľnosti na predmetný trestný rozkaz, závisí od otázky, či lehota na podanie odporu začala plynúť doručením tohto trestného rozkazu splnomocnencovi.

30 Potom, ako vnútroštátny súd konštatoval, že podľa rozsudku z 15. októbra 2015, Covaci (C-216/14, EU:C:2015:686), je za určitých okolností v trestnom konaní povinnosť obvineného určiť si splnomocnenca na doručenie trestného rozkazu, ktorý sa ho týka, prípustná pod podmienkou, že obvinený môže skutočne využiť celú lehotu stanovenú na podanie odporu proti trestnému rozkazu, vnútroštátny súd skúma rôzne výklady predmetného nemeckého práva, ktoré umožňujú splnenie tejto podmienky.

31 Podľa neho spočíva prvý výklad v tom, že lehota na podanie odporu plynie až od okamihu, keď sa obvinený skutočne dozvedel o trestnom rozkaze, ktorý sa ho týka. Takýto výklad je však v podstate *contra legem*, keďže uplatniteľné nemecké právo jednoznačne stanovuje, že táto lehota začína plynúť od doručenia tohto rozkazu splnomocnencovi.

32 Druhý výklad spočíva v tom, že každé doručenie trestných rozkazov splnomocnencom sa musí automaticky považovať za neprípustné, čo by malo za následok podstatné zásahy do nemeckého právneho poriadku.

33 Pri použití tretieho možného výkladu tohto práva by bolo možné vykladať vnútroštátne ustanovenia o navrátení lehoty vo svetle článku 6 smernice 2012/13. Odpor proti trestnému rozkazu by sa tak mal *ex offo* považovať za podaný v lehote, pokiaľ bol podaný písomne v lehote dvoch týždňov od okamihu, keď sa dotknutá osoba skutočne dozvedela o tomto rozkaze.

34 Keďže však Landgericht München I (Krajinský súd Mníchov I) pochybuje, či je takýto výklad v súlade so smernicou 2012/13, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Majú sa článok 2, článok 3 ods. 1 písm. c) a článok 6 ods. 1 a 3 smernice 2012/13 vykladať tak, že bránia právnym predpisom členského štátu, podľa ktorých v rámci trestného konania vedeného proti obvinenej osobe, ktorá nemá v členskom štáte trvalé bydlisko alebo pobyt, môže byť trestný rozkaz, vydaný proti nej, doručený splnomocnencovi na doručovanie určenému obvinenou osobou, s tým následkom, že trestný rozkaz sa stane právoplatným po uplynutí (dvojtýždňovej) lehoty na podanie odporu, ktorá začne plynúť od doručenia splnomocnencovi, a to aj vtedy, ak sa podľa právnych predpisov [uvedeného] členského štátu obvinenej osobe, ktorá v lehote dvoch týždňov, odkedy sa o trestnom rozkaze skutočne dozvedela a podala na príslušnom súde odpor proti trestnému rozkazu, má z úradnej moci navrátiť lehota s tým, že od vydania rozhodnutia o navrátení lehoty sa ďalej postupuje ako pri včas podanom odpore?“

O prejudiciálnych otázkach

35 Svojimi otázkami, na ktoré je potrebné odpovedať spoločne, sa vnútroštátne súdy v podstate pýtajú, či sa majú článok 2, článok 3 ods. 1 písm. c) a článok 6 ods. 1 a 3 smernice 2012/13 vykladať v tom zmysle, že bránia takej právnej úprave členského štátu, o akú ide vo veci samej, ktorá v rámci trestného konania stanovuje, že obvinený, ktorý nemá v tomto členskom štáte pobyt ani nemá v tomto štáte alebo vo svojom členskom štáte pôvodu trvalé bydlisko, je povinný určiť si splnomocnenca na doručenie trestného rozkazu, ktorý sa ho týka, a že lehota na podanie odporu proti tomuto rozkazu, než sa stane vykonateľným, začína plynúť doručením uvedeného rozkazu tomuto splnomocnencovi, pričom dotknutá osoba môže požadovať navrátenie lehoty, pokiaľ sa skutočne nedozvedela o predmetnom trestnom rozkaze.

36 S cieľom odpovedať na tieto otázky je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol, že najmä vzhľadom na články 2, 3 a 6 smernice 2012/13 sa má také doručenie trestného rozkazu, ako ho upravuje nemecké právo vo veci samej, považovať za formu oznámenia obvinenia voči dotknutej osobe a musí tak spĺňať požiadavky uvedené v tomto článku 6 (rozsudok z 15. októbra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, bod 61).

37 Je pravda, že smernica 2012/13 neupravuje postupy, na základe ktorých má byť informácia o obvinení, uvedená v jej článku 6, oznámená tejto osobe (rozsudok z 15. októbra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, bod 62).

38 Tieto postupy však nemôžu ohroziť cieľ sledovaný najmä týmto ustanovením, ktoré pozostáva, ako vplýva aj z odôvodnenia 27 tejto smernice, z umožnenia osobám podozrivým alebo obvineným zo spáchania trestného činu pripraviť ich obhajobu a zaručenia spravodlivého procesu (rozsudok z 15. októbra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, bod 63).

39 V tomto prípade z návrhov na začatie prejudiciálnych konaní vyplýva, že vnútroštátna právna úprava vo veci samej stanovuje, že trestný rozkaz sa doručí splnomocnencovi obvinenej osoby a že táto disponuje dvojtýždňovou lehotou na podanie odporu voči tomuto rozkazu, pričom táto lehota plynie od doručenia tohto rozkazu tomuto splnomocnencovi. Po uplynutí tejto lehoty rozkaz nadobúda právoplatnosť.

40 V tejto súvislosti Súdny dvor už uviedol, že tak cieľ, ktorý pozostáva z umožnenia obvinenej osobe pripraviť svoju obhajobu, ako aj nevyhnutnosť zabrániť diskriminácii medzi jednak obvinenými s bydliskom spadajúcim do pôsobnosti dotknutého vnútroštátneho zákona a jednak obvinenými bez takéhoto bydliska, ktorí sú ako jediní povinní určiť splnomocnenca na doručenie súdnych rozhodnutí, vyžadujú, aby obvinený disponoval celou dĺžkou takejto lehoty na podanie odporu (rozsudok z 15. októbra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, bod 65).

41 V tejto súvislosti je pravda, že ak dvojtýždňová lehota, o ktorú ide vo veci samej, začína plynúť od okamihu, keď sa obvinená osoba skutočne dozvedela o trestnom rozkaze, je zaistené, že táto osoba disponuje celou dĺžkou tejto lehoty (rozsudok z 15. októbra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, bod 66).

42 Článok 6 smernice 2012/13 však nestanovuje, že uvedená lehota začína plynúť od okamihu, keď sa obvinený skutočne dozvedel o trestnom rozkaze, ktorý sa ho týka. Vyžaduje však, aby bolo konanie spravodlivé a aby bolo zaručené účinné uplatnenie práva na obhajobu.

43 Súdny dvor už uznal, že to platí, pokiaľ vnútroštátna právna úprava stanovuje, že lehota na podanie odporu začína plynúť doručením trestného rozkazu splnomocnencovi tejto osoby, pričom trvanie tejto lehoty nie je skrátené o čas, ktorý splnomocnenec potreboval na doručenie trestného rozkazu jeho adresátovi, takže obvinenému prináleží celá dĺžka uvedenej lehoty (pozri rozsudok z 15. októbra 2015, Covaci, C-216/14, EU:C:2015:686, bod 67).

44 Je teda vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu, aby určil právne následky uplynutia takej lehoty, predovšetkým vrátane podmienok, za akých sa rozhodnutie v trestných veciach stane právoplatné a nadobudne vykonateľnosť.

45 Vzhľadom na uvedené by však bol cieľ článku 6 smernice 2012/13, pripomenutý v bode 38 tohto rozsudku, zjavne ohrozený, pokiaľ by adresát takého trestného rozkazu, o aký ide v prejednávanej veci, ktorý sa stal právoplatným a vykonateľným, už proti nemu nemohol podať odpor, hoci sa nedozvedel o existencii a obsahu tohto rozkazu v okamihu, keď mohol vykonávať svoje právo na obhajobu, keďže mu nebol osobne doručený z dôvodu neznámeho bydliska.

46 V takej situácii by bol totiž adresát takého rozkazu, ktorý by nemohol využiť celú lehotu na podanie odporu proti tomuto rozkazu, o ňu celkom ukrátený.

47 Členské štáty musia teda zabezpečiť, aby si obvinení alebo podozriví v trestnom konaní, ktorí za takých okolností, o aké ide vo veci samej, dostali oznámenie o obvinení vznesenom proti nim až v okamihu fázy výkonu právoplatného odsudzujúceho rozhodnutia, zachovali možnosť v plnom rozsahu uplatňovať svoje právo na obhajobu. Na tento účel musí byť obvinený, akonáhle sa skutočne dozvie o trestnoprávnom rozhodnutí, ktoré sa ho týka, v rovnakom postavení, ako keby mu uvedené rozhodnutie bolo osobne doručené, a najmä musí mať možnosť disponovať celou dĺžkou lehoty na podanie odporu.

48 Ako spresňujú vnútroštátne súdy, aj keď vnútroštátne právo stanovuje, že trestný rozkaz sa stane právoplatným uplynutím lehoty na podanie odporu, ktorá plynie od doručenia rozkazu splnomocnencovi obvineného, zároveň tejto osobe umožňuje, aby požiadala o navrátenie lehoty a využila tak rovnako dlhú lehotu na podanie odporu proti tomuto rozkazu, a to od okamihu, keď sa dotknutá osoba o tomto rozkaze dozvedela.

49 Prináleží teda vnútroštátnym súdom, aby poskytli výklad vnútroštátneho práva a najmä postupu navrátenia lehoty a podmienok, ktorým podlieha uplatnenie tohto postupu, v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 6 smernice 2012/13.

50 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné na prejudiciálne otázky odpovedať tak, že článok 2, článok 3 ods. 1 písm. c) a článok 6 ods. 1 a 3 smernice 2012/13 sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia právnej úprave členského štátu, ako je tá vo veci samej, ktorá v rámci trestného konania stanovuje, že obvinená osoba, ktorá v tomto členskom štáte nemá pobyt a v tomto členskom štáte alebo vo svojom členskom štáte pôvodu nemá ani trvalé bydlisko, má povinnosť určiť si splnomocnenca na doručenie trestného rozkazu, ktorý sa jej týka, a že lehota na podanie odporu proti tomuto rozkazu, než sa tento rozkaz stane vykonateľným, plynie od doručenia uvedeného rozkazu tomuto splnomocnencovi.

51 Článok 6 smernice 2012/13 však vyžaduje, aby sa dotknutá osoba pri výkone trestného rozkazu, akonáhle sa o tomto rozkaze skutočne dozvie, nachádzala v rovnakom postavení, ako keby jej bol uvedený rozkaz osobne doručený, a najmä vyžaduje, aby mala k dispozícii celú lehotu na podanie odporu, prípadne aby mohla využiť aj navrátenie lehoty.

52 Vnútroštátnemu súdu prináleží dbať na to, aby sa vnútroštátny postup pri navrátení lehoty a podmienky, ktorým podlieha uplatnenie tohto postupu, uplatňovali v súlade s týmito požiadavkami, a teda aby tento postup umožňoval účinný výkon práv, ako to stanovuje uvedený článok 6.

O trovách

53 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 2, článok 3 ods. 1 písm. c) a článok 6 ods. 1 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia právnej úprave členského štátu, ako je tá vo veci samej, ktorá v rámci trestného konania stanovuje, že obvinená osoba, ktorá v tomto členskom štáte nemá pobyt a v tomto členskom štáte alebo vo svojom členskom štáte pôvodu nemá ani trvalé bydlisko, má povinnosť určiť si splnomocnenca na doručenie trestného rozkazu, ktorý sa jej týka, a že lehota na podanie odporu proti tomuto rozkazu, než sa tento rozkaz stane vykonateľným, plynie od doručenia uvedeného rozkazu tomuto splnomocnencovi.

Článok 6 smernice 2012/13 však vyžaduje, aby sa dotknutá osoba pri výkone trestného rozkazu, akonáhle sa o tomto rozkaze skutočne dozvie, nachádzala v rovnakom postavení, ako keby jej bol uvedený rozkaz osobne doručený, a najmä vyžaduje, aby mala k dispozícii celú lehotu na podanie odporu, prípadne aby mohla využiť aj navrátenie lehoty.

Vnútroštátnemu súdu prináleží dbať na to, aby sa vnútroštátny postup pri navrátení lehoty a podmienky, ktorým podlieha uplatnenie tohto postupu, uplatňovali v súlade s týmito požiadavkami, a teda aby tento postup umožňoval účinný výkon práv, ako to stanovuje uvedený článok 6.

Podpisy